

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασιλ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΜΠΟΥΚΑΛΑΣ

Ανασχηματισμός των ΑΝΕΛ και της Εκκλησίας

Δύο ειδών μηνύματα εκπέμπει ένας ανασχηματισμός, όποια κυβέρνηση κι αν τον επιχειρεί: τα αποθεωτικά και τα κατακεραυνωτικά. Την πρώτη κατηγορία την απαρτίζουν τα πρωθυπουργικά μηνύματα. Κάθε πρωθυπουργός, υποχρεωμένος να δείξει πως οι αποφάσεις του υπαγορεύονται από διαυγές και επεξεργασμένο πολιτικό σχέδιο και δεν έρχονται σαν ανταπόκριση στην κομματική επετηρίδα ούτε επιβάλλονται από την ανάγκη ενός πρόσκαιρου έστω εντυπωσιασμού, επιδιώκει να προσδώσει οιοδήποτε κοσμογονικό χαρακτήρα στις επιλογές του. Ετσι εξηγείται η χρήση πικρών επιθέτων του είδους «ριζικός», «δομικός» κ.ο.κ. (όχι, το ανδρεοπαπανδρείκο «αυτό δεν είναι αναδόμηση, αυτό είναι αναπέρωση» δεν ξαναχρησιμοποιήθηκε). Σπεύδει λοιπόν ο επικεφαλής της κυβέρνησης να μεταφράσει το ίδιο του το κείμενο πριν καν τυπωθεί και ανακοινωθεί και να προβάλει (ή να επιβάλει) τη δική του ερμηνεία σαν τη μόνη αυθεντική. Πράγμα που δεν ισχύει σχεδόν ποτέ.

Τα μηνύματα της δεύτερης κατηγορίας έχουν πομπό την

εκάστοτε αντιπολίτευση και αποτελούν τη συνοπτική αποτίμησή της για τον ανασχηματισμό. Τι ακούσαμε και τούτη τη φορά; Ευφρολογήματα. Ατάκες. Λογοπαίγνια. Όλα αυτά μάλιστα, που δεν είναι παρά γεννήματα μιας πνευματικής νωχέλειας, είχαν αρχίσει να κυκλοφορούν αρκετά πριν ανακοινωθεί επίσημα ο ανασχηματισμός, με την προσδοκία ότι έτσι θα τον έκαιγαν μian ώρα αρχύτερα. Εύλογη η επιθυμία αυτή, εντούτοις η άσκηση αντιπολίτευσης με εμμονή στη μέθοδο της φωτοκόπιας («βρείτε τι είχαμε πει πέρυσι, να το προσαρμόσουμε»), δεν μπορεί να σου προσφέρει την πολιτική ηγεμονία που τόσο αποζητάς. Πάει καιρός πάντως που αναγκαστήκαμε να αποδεχτούμε ότι στην πολιτική δεν αναζητούνται πλέον κειμενογράφοι, αλλά διαφημιστές-κατασκευαστές ολόγχαν.

Συνιστά άραγε «τομή μέσα στη συνέχεια» ο ανασχηματισμός, όπως τον περιέγραψε ο κ. Αλέξης Τσίπρας, ή το στερεότυπο που χρησιμοποίησε είναι κενό νοήματος; Επί της ουσίας, καλούμαστε να σκεφτούμε ποιου είδους

«συνέχεια» αποτελεί η υπουργοποίηση του κ. Στέργιου Πιτσιόρλα, που ως επικεφαλής του ΤΑΙΠΕΔ είχε προλάβει να συγκρουστεί με το μισό προηγούμενο υπουργικό συμβούλιο. Αλλά και ποιου είδους «τομή» συνιστά η θεαματική επικύρωση του γεγονότος ότι ο ΣΥΡΙΖΑ είναι μεν ο καταφανώς μεγαλύτερος των κυβερνητικών εταίρων, παραμένει ωστόσο ακυρωτικά αιχμάλωτος των ΑΝΕΛ. Ιδεολογικά και πολιτικά, ο νικητής του ανασχηματισμού είναι το κόμμα του κ. Π. Καμμένου. Αρκεί για να το πιστοποιήσει αυτό η αποπομπή Φίλη (η βούληση των συνέδρων του ΣΥΡΙΖΑ μετρήθηκε ασήμαντη μπροστά στον δακρύβρεχτο εκβιασμό Καμμένου) και το υφυπουργικό αξίωμα που απονεμήθηκε στον κ. Κ. Ζουράρι της «Πυρκαυστής Ελλάδας» (ή μάλλον της «Πυρκαυστούς Ελλάδος»), τάχα για να αποκτήσουμε απευθείας επαφή με τους αρχαίους. Νικήτρια και η Εκκλησία, στη συντηρητικότερη δυνατή εκδοχή της, που φέρεται σαν κανονικό αντιπολιτευόμενο κόμμα. Η μάλλον σαν να συνδιοικεί τη χώρα.

ΑΥΓΗ Σεβαστάκης Δημήτρης

Η πέτρινη πραγματικότητα

Η επινόηση ενός νέου πολιτικού εαυτού, μιας νέας αριστερής ταυτότητας, δεν μπορεί να γίνει όπως στα χρόνια του 4%, όταν αριστερή πολιτική ήταν άθροισμα ατομικών και μαζικών επιθυμιών και όχι σύνθεση. Η επινόηση της νέας Αριστεράς δεν μπορεί να γίνει σαν να μην έχει υπάρξει εκλογική διεύρυνση, σαν να μην έχει υπάρξει η βουτιά στην κυβερνητική εμπειρία και σαν να μπορείς να βγαίνεις χωρίς αμυχή, λευκός και αμόλυντος.

Είναι αναγκασμένη η Αριστερά να ξανακερδίσει, με άλλους όρους πλέον, τον εαυτό της. Η βουτιά στη λάσπη της πραγματικότητας έχει γίνει. Τίποτα δεν μπορεί να είναι ίδιο. Αλλά αυτό το μεγάλο και νέο πολιτικό διάβημα της αριστερής ανασυγκρότησης σε ποιο έδαφος μπορεί να αρθρωθεί; Σε ποιο επίπεδο; Μια λύση είναι να γίνει κανείς αντιπολίτευση στο κυβερνητικό σκέλος του κόμματός του. Και είναι κατανοητό. Βγήκες στον δημόσιο χώρο κάπως, ανέλαβες έναν ρόλο (σου άρεσε να είσαι ο υπέρλαμπρος συλλέκτης όλης της κοινωνικής δυσφορίας που υπήρχε απέναντι στους προηγούμενους). Τώρα, όμως, ανάποδα, εσύ είσαι ο δέκτης της δυσφορίας. Σε μεγάλο βαθμό κληρονόμος, αλλά δέκτης, δηλαδή μια μορφή ενόχου.

Είναι γεγονός ότι μέχρι χτες το πολιτικό σώμα της Αριστεράς βασιζόταν σε μεγάλο βαθμό στο φαντασιακό, δηλαδή αποτελούσε την ομοιοωματική συγκεφαλαίωση όλων των λύσεων απέναντι στα πολυετή αλυσά. Έτσι, όταν διαψεύδεται κανείς από τις επιβαλλόμενες πολιτικές (πολιτικές με τις οποίες κερδίζεται μεν χρόνος, αλλά δεν λύνεται το δομικό οικονομικό πρόβλημα της χώρας), είναι λογικό να θέλει να αποκολληθεί από την κυβέρνηση (έστω αυτή του κόμματός του). Είναι ευεξήγητο να απομακρυνθεί από την όχι θελκτική μορφή μιας δύσκολης και σκληρής καθημερινής κυβερνητικής πράξης. Να μην ταυτίζεται με καμιά εισοδηματική μείωση, με καμιά φορολογική πίεση. Το να κάνεις αντιπολίτευση στον εαυτό σου είναι ένα τέχνασμα για λόγους αυτοσυτήρησης και ισορροπίας. Η αντίθετη, όμως, στάση δεν είναι η πλειοδοσία, να γίνεις «θεσμικότερος των θεσμών», είναι η παράλυση.

Δεν αντιστέκομαι στο αίτημα, ούτε όμως δεν το ικανοποιώ. Απλώς το ξεχνάω. Δεν παράγω, δεν προσπαθώ να λύσω, παραλύω στον καθημερινό κυκεώνα από ατομικά, κοινωνικά, κλαδικά και συνδικαλιστικά αιτήματα. Κυλάω μαζί με το ρέμα, με πάει, αλλά μη αντιδρώντας καθόλου, κάπως γλιτώνω, δεν υποφέρω. Εννοώ ότι ένα αίτημα, για να πάψει να γίνεται πιεστικό, μπορεί να το απηφύσεις κοιτώντας πάνω από την πραγματικότητα, να το ακυρώσεις βρίσκοντας τα πρόδηλα ελαττώματα του εκφωνητή του. Μπορείς να το λύσεις εν μέρει, μπορείς να το παλέψεις και να μην τα καταφέρεις. Το τελευταίο είναι το συνθηθέστερο, αυτό που δεν έλκει, όμως, καμιά ευγνωμοσύνη ή χαρά. Το πρώτο (η αδιαφορία) είναι το συνθηθέστερο.

Αλλά, για να μην χάσουμε το κέντρο, αυτό που θέλω να πω είναι ότι οι τεχνικές διασκευής της πραγματικότητας, για να ξανα-εναρμονιστείς με αυτή, είναι πολλές, η αποκλίνουσα πραγματικότητα αυξάνει την απόσταση από σένα και τις δυνατότητές σου. Εκείνο που με απασχολεί πιο πολύ, όμως, δεν είναι τα διάφορα τεχνάσματα κάποιου (έστω συνοδοιπόρου) για να λύσει το πολιτικό υπαρξιακό του πρόβλημα.

Εκείνο που μου φαίνεται πιο οδυνηρό είναι το εξής: Η συγκολλητική ουσία όταν φεύγει από το προγραμματικό (και συναισθηματικό) σου πλαίσιο γίνεται δυσεύρετη. Χαλαρώνουν οι δεσμοί, μεγαλώνει η υποψία, ο σύντροφος γίνεται και λίγο αντιζήλος. Χρειάζεται σκληρή δουλειά να ξαναγαπήσεις τον εαυτό σου όταν έχεις αποφασίσει να είσαι ο εαυτός σου. Και αυτή η επιλογή είναι το σκληρότερο, το πιο αμφίβολο, αλλά και το πιο παραγωγικό πολιτικό πλαίσιο για το μέλλον. Γιατί πρέπει να ξαναβρούμε μια ισχυρή σχέση με το μέλλον.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ Άννα Δαμιανίδη

Σύγκρουση των άκρων

Τι έπαθαν οι Αμερικανοί, προσπαθώ να καταλάβω εδώ και μήνες. Πώς έφτασαν από όλους τους πολιτικούς που θα αξίζουν τον κόπο στη χώρα τους, να έχουν υποψήφιο για πρόεδρο τον Ντόναλντ Τραμπ; Τι σύστημα είναι αυτό που δεν ευνοεί ανθρώπους αξιόλογους να ανεβούν ψηλά κι επιτρέπει, αντίθετα, σε επιθετικές καρικατούρες ηγετών να κερδίζουν; Τόσα πανεπιστήμια, τόσο διευθύνοντες σύμβουλοι, τόσο σοφοί και σπουδαίοι, αυτός βρέθηκε να αναδειχτεί; Σαν να κουράστηκαν οι άνθρωποι να ασχολούνται με την πολιτική κι είπαν: ας επιτρέψουμε επιτέλους την είσοδο στον κλόουν.

Είναι πλούσιος, είναι μάγκας, γαμεί και δέρνει. Βαρεθήκαμε να τα παίρνουμε όλα στα σοβαρά. Αφού αυτός ο φαιδρός τύπος έκανε λεφτά κι έχει ωραία γυναίκα, ας τον ακολουθήσουμε. Ας αφεθούμε στην αβάσταχτη ελαφρότητα του είναι.

Κι αν ήταν πάντα έτσι και δεν το ξέραμε; Αν όλοι αυτοί οι σοβαροί, οι κοστουμαρισμένοι, με τα κανονικά μαλλιά, το προσεχτικό φέροισμο, αν ήταν όλοι πάντα έτσι κατά βάθος; Ας το ζήσουμε στην ωμή του διάσταση το πανηγύρι της εξουσίας, έστω κι αν είμαστε εμείς τα πλήθη που απλώς θα ακολουθήσουν τον ηγεμόνα.

Ας την απολαύσουμε ξεγυμνωμένη, έστω και εις βάρος μας. Μας γλιτώνει από σοβαρές σκέψεις και τις αποφάσεις που πρέπει να παίρνουμε. Βαρεθήκαμε τις ευθύνες για όλον τον κόσμο, ας γαβγίσουμε μαζί με τον θυμωμένο караγκιόζη μας, ας τον ακολουθήσουμε πίσω στις παραδοσιακές αξίες του ανδρισμού που πολύ καταπιέστηκε σε τούτη τη χώρα. Αντίστοιχες απορίες βέβαια έχω και για τη Χίλαρι: Ολόκληρες ΗΠΑ δεν μπόρεσαν να αναδείξουν άλλη γυναίκα εκτός από μια που έχει ήδη περάσει από τον Λευκό Οίκο ως σύζυγος;

Την απάντηση όμως εδώ την ξέρουμε. Φαίνεται ότι είναι τόσο δύσκολο να επιζηήσει μια γυναίκα και να διακριθεί στα υψηλά πολιτικά κλιμάκια, ώστε μόνο κάποια που είχε ήδη συνδέσει την εικόνα της με το οβάλ γραφείο (και τα λοιπά οβάλ) κατάφερε να περάσει το όριο.

Ωστόσο ανοίγει δρόμο ή μάλλον συνεχίζει αυτόν που πάντα οι ΗΠΑ επιθυμούν για τον εαυτό τους, συνέπεια στις αρχές τους με την απαραίτητη δόση ρίσκου για το καινούργιο. Πολλοί τη βρίσκουν αντιπαθητική, αλλά δεν ξέρω ποια γυναίκα θα μπορούσε να είναι συμπαθής σ' αυτή τη θέση εκτός από την ηθοποιό που έπαιζε το ρόλο της πρωθυπουργού στο δανέζικο σίριαλ «Μπόργκεν».

Η μία εκπροσωπεί ό,τι έχει καταφέρει ο σύγχρονος κόσμος, να προωθήσει τις γυναίκες, να τις εμπιστευτεί, ο άλλος και μόνο με την εμφάνισή του καταγγέλλει ακριβώς αυτό. Οι δυο τους είναι σύγκρουση των άκρων.